

2019

Textilie – Jednotný systém pro označování délkové hmotnosti (Systém Tex)

ČSN
ISO 1144

80 0050

Textiles – Universal system for designating linear density (Tex System)

Textiles – Systeme universel de désignation de la masse linéique (systeme Tex)

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 1144:2016. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 1144:2016. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 1144 (80 0050) z ledna 1998.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny jsou uvedeny v předmluvě.

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k úvodu doplněny národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, Brno, IČO 00013251, Ing. Jarmila Gabrielová

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Pracovník České agentury pro standardizaci: RNDr. Radka Kuleová

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ICS 59.080.01

Obsah

Strana

Předmluva.....	4
Úvod.....	5
1 Předmět normy.....	6
2 Citované dokumenty.....	6
3 Charakteristiky systému.....	6
4 Jednotky.....	6
5 Záznam.....	6
Příloha A (informativní) Převody a zaokrouhlování.....	7
Příloha B (informativní) Zavádění Systému Tex v oblasti obchodu a průmyslu.....	12
Bibliografie.....	13

© ISO 2016, Published in Switzerland

Veškerá práva vyhrazena. Není-li specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým ani mechanickým, včetně pořizování fotokopii nebo zveřejnění na internetu nebo intranetu, bez předchozího písemného svolení. O písemné svolení lze požádat buď přímo ISO na níže uvedené adrese, nebo členskou organizaci ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

CH. de Blandonnet 8 · CP 401

CH-1214 Vernier, Geneva, Switzerland

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

copyright@iso.org

www.iso.org

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv.

ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv. Podrobnosti o jakýchkoliv patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo

v seznamu patentových prohlášení obdržných ISO (viz www.iso.org/patents).

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamena schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT), jsou uvedeny na tomto odkazu URL:

www.iso.org/iso/foreword.html.

Za tento dokument je odpovědná komise ISO/TC 38 *Textil*, subkomise SC 23 *Vlákna a nitě*.

Toto druhé vydání zrušuje a nahrazuje první vydání ISO 1144:1973, ve kterém byla provedena menší úprava. Změny ve srovnání s předchozím vydáním jsou tyto:

- obsah byl aktualizován;
- byly opraveny některé tiskové chyby v tabulce A.3 (dříve tabulka 4).

Úvod

Po dlouhou dobu bylo obvyklé označovat jemnost nebo hrubost textilních nití systémy číslování nebo počítání. Různá odvětví textilního průmyslu používají k tomuto účelu svoje vlastní systémy a v současné době mohou být klasifikovány do dvou skupin:

- a) Přímé systémy, kde je hrubost nebo jemnost nitě vyjádřena jako hmotnost nitě vztažená na jednotku délky (délková hmotnost, často nazývaná číslo nitě nebo *titr*[NP1](#)).
- b) Nepřímé systémy, kde je hrubost nebo jemnost nitě vyjádřena jako délka nitě vztažená na jednotku hmotnosti (obvykle nazývaná *číslo nitě*[NP2](#)).

S rostoucím používáním nití obsahujících více než jeden druh vlákna a plošných textilií obsahujících tyto nitě bylo stále více zřejmé, že obecné zavedení jednotného systému číslování nebo počítání by mohlo zabránit nesrovnalostem a ušetřit čas.

V roce 1956 bylo po podrobných studiích odsouhlaseno, aby byl Systém Tex doporučen k přijetí na mezinárodní úrovni a nahradil tak různé tradiční metody číslování nebo počítání. Tento systém je přímý a je založen na metrických jednotkách: původně gramech na kilometr (tex), miligramech na kilometr (militex) a kilogramech na kilometr (kilotex), doplněných o decigramy na kilometr (decitex), schválenými v roce 1967.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma poskytuje zásady a doporučené jednotky Systému Tex pro vyjádření délkové hmotnosti a zahrnuje převodní tabulky pro přepočítání na hodnoty tex z hodnot jiných systémů a stanoví postup pro zavádění Systému Tex v oblasti obchodu a průmyslu.

Systém Tex je vhodný pro všechny druhy textilních vláken, polotovarů (například česance, prameny a přásty), nití a obdobných výrobků.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.

[NP1](#)) NÁRODNÍ POZNÁMKA Anglicky: yarn number or yarn *titre*.

[NP2](#)) NÁRODNÍ POZNÁMKA Anglicky: yarn *count*.